

17/06/2021

Μητροπολίτης Κύκκου: Επικήδειος λόγος στον κατά σάρκα αδελφό του

[Εκκλησία της Κύπρου / Ι.Μ. Κύκκου και Τηλλυρίας](#)

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΥΚΚΟΥ ΚΑΙ ΤΗΛΛΥΡΙΑΣ κ. ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΟΙΜΗΘΕΝΤΑ ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΑΔΕΛΦΟΝ ΑΥΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗ ΑΛΕΞΙΟ ΕΓΚΛΕΙΣΤΡΙΩΤΗ ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΣΤΙΣ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2021

Πανιερώτατοι ἅγιοι Ἀδελφοί,

Θεοφιλέστατε Ἐπίσκοπε Χύτρων καί Ἡγούμενε τῆς Ἱερᾶς Βασιλικῆς καί Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Ἀγίου Νεοφύτου,

Θεοφιλέστατοι,

Σεβασμία τῶν Κληρικῶν χορεία,

Πενθηφόρε τοῦ Κυρίου λαέ περιούσιε,

Ἄλγος ὀξύ καί ὀδύνη βαθεία καθαιμάσσουν τίς καρδίες ὅλων μας, γιά τήν ὀδυνηρή καί ἀπρόσμενη ἀπώλεια τοῦ ἐκλεκτοῦ ἀδελφοῦ τῆς Ἱερᾶς αὐτῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Νεοφύτου, Ἀρχιμανδρίτη Ἀλεξίου Ἐγκλειστριώτη, ἀδελφοῦ καί συλλειτουργοῦ ἡμῶν γενομένου.

Ὁ ἀείμνηστος ἀδελφός, Ἀρχιμανδρίτης Ἀλέξιος Ἐγκλειστριώτης, ἀφοῦ προσβλήθηκε ἀπό τά θανατηφόρα βέλη νόσου δυσιάτου, τῆς ἐπάρατης νόσου τοῦ κορωνοϊοῦ, καί ἀφοῦ ἀντιπάλαισε ἐναντίον της γενναῖα, δέν κατόρθωσε, δυστυχῶς, παρά τίς ἔντονες φροντίδες τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης, νά διαφύγει τή δολερή τοῦ θανάτου παγίδα, καί ὑπέκυψε στήν ἀδυσώπητη μοῖρα τοῦ κοινοῦ «πᾶσιν ἀνθρώποις» θανάτου, καί ἤδη ἔχει ἀράξει στόν ὄρμο τῶν οὐρανίων γλυκασμῶν. Παρέδωσε τό πνεῦμα σέ Ἐκεῖνον, στόν ὁποῖον τόσο ἀνένδοτα καί τόσο ὀλοκληρωτικά τοῦ εἶχε ἀφιερῶσει τή ζωή του. Μετατέθηκε ἀπό τόν Κύριο τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου στό οὐράνιο Θυσιαστήριο, στήν Ἐκκλησία τῶν πρωτοτόκων. Μετέστη ἀπό τόν κόσμο αὐτό τόν μάταιο στούς οὐρανούς, ὅπου, κατά τόν λόγο τῆς Ἀποκαλύψεως, τόν ἀναμένει «ὁ στέφανος τῆς ζωῆς» (Ἀπ. β' 10). Καί ἐκεῖ θά παραμείνει, προσδοκῶντας τήν ἀνάστασι τῶν νεκρῶν καί τήν αἰώνια ζωή, στήν ὁποία θά ἐξεγερθεῖ, ὡς ἐξ ὕπνου, ἀφοῦ, κατά τή ρήση τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, «ὕπνος γάρ τοῖς δικαίοις ὁ θάνατος, μᾶλλον δέ πρός μείζονα ζωήν ἐκδημία».

Ὁ ἀείμνηστος, κατά σάρκα καί κατά πνεῦμα, ἀδελφός Ἀλέξιος Ἐγκλειστριώτης, κατά κόσμον Νικόλαος Ἀθανασίου, ξεκίνησε τήν ἀνατολή τῆς ζωῆς του στίς 6 Δεκεμβρίου 1954, στήν Κώμη τῆς Κρήτου Μαρόττου, τῆς ὁποίας τήν εὐκρασία καί τήν αἰθρία διατήρησε πάντοτε στά μύχια τῆς ψυχῆς του. Ἡ γενέθλια κώμη τῆς Κρήτου Μαρόττου ἔδωσε σ' αὐτόν τήν πρώτη ἀναπνοή τοῦ ἐλληνικοῦ ἀέρα, πρίν ἀπό 68 περίπου χρόνια. Ἐκεῖ τά πρῶτα του βήματα, ἐκεῖ τά πρῶτα του παιδεύματα. Τέκνο πτωχῆς οἰκογενείας, ἀπό τῆς τρυφερῆς ἡλικίας, τῶν ἑξι ἐτῶν, ὀρφανεύει, χάνοντας τή μητέρα του, μέ ἀποτέλεσμα τό σκότος τῆς τραγωδίας νά καταστεῖ ζοφῶδες καί ἀσέληνο.

Μετά τίς ἐγκύκλιες σπουδές του στήν ποθεινή γενέτειρά του, μέ ἄριστα στό ἀπολυτήριό του, εἰσάγεται ὡς δόκιμος μοναχός στήν Ἱερά Μονή Ἁγίου Νεοφύτου. Τό παιδί τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, πού ἐξέπληττε τούς πάντες γιά τή φιλομάθεια καί τήν εὐφυΐα του, συνεχίζει, ὡς ὑπότροφος τῆς Μονῆς του, τίς γυμνασιακές σπουδές του στήν πόλη τῆς εὐανδρης Πάφου καί ἀποφοιτᾷ μέ βαθμό ἄριστα καί πάλι.

Μετά τήν ἀποφοίτησή του ἀπό τό Γυμνάσιο, χειροτονεῖται στόν Α' βαθμό τῆς

ἱερωσύνης, τοῦ Διακόνου, καί ἐντάσσεται στήν Ἀδελφότητα τῆς Ἱερᾶς Βασιλικῆς καί Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Ἁγίου Νεοφύτου. Στή συνέχεια, μέ τήν ἀκόρεστη τῆς γνώσεως δίψα, ἔρχεται στό κλεινό τῶν Ἀθηνῶν Ἄστου, ὅπου ἐγγράφεται στή Θεολογική Σχολή τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου, γιά νά σπουδάσει σέ βάθος τήν ἱερή ἐπιστήμη. Στά ἔδρανα τῆς πνευματικῆς αὐτῆς καμίνου, τῆς πυρακτωμένης ἀπό τά νάματα τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας, κάθησε ἐπὶ τετραετία καί, ἀποπερατώνοντας τόν δόλιχο τῶν μαθημάτων τῆς θείας σοφίας, ἀριστεύσας καί πάλιν, ἀποφοίτησε. Ἐπανερχόμενος στή Μονή τῆς μετανοίας του, χειροτονεῖται στόν δεύτερο τῆς ἱερωσύνης βαθμό, τόν βαθμό τοῦ Πρεσβυτέρου, καί προχειρίζεται σέ Ἀρχιμανδρίτη. Ταυτόχρονα, ἐκλέγεται καί ὡς μέλος τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς Μονῆς αὐτῆς τοῦ Ἁγίου Νεοφύτου. Ἀπό τή θέση αὐτή, ἐκδαπανεῖτο καθημερινά «ψυχῇ τε καί σώματι» ὑπέρ τῶν δικαίων τῆς Μονῆς τῆς μετανοίας του. Γεμᾶτος σφρῖγος καί δυναμισμό καί μέ ζῆλο ἀκαταπόνητο ἀναλώνετο κυριολεκτικά γιά τό μεγαλεῖο τῆς Μονῆς του. Ἡ πρόοδος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Νεοφύτου τόν συνέχει καί τοῦ κατεσθίει ὅλη τήν ἱκμάδα του. Σ' αὐτή δίνει τούς πολύτιμους καρπούς τῆς καρδιάς του καί τῶν ἔργων του.

Ὁ αἰμίνηστος ἀδελφός, Ἀρχιμανδρίτης Ἀλέξιος Ἐγκλειστριώτης, μέ ξεχωριστή ἱκανότητα καί καρποφόρα ἀπόδοση, ἔδωσε ὅλες του τίς δυνάμεις στή διακονία τῆς Μονῆς του. Δυστυχῶς, ὅμως, ὅσο μεγαλύτερη δραστηριότητα ἀνέπτυσσε καί ὅσο περισσότερο καθίσταντο ἐμφανεῖς οἱ διοικητικές καί ἄλλες ἱκανότητές του, τόσο μεγάλωνε καί ἡ ἀντίδραση ἐναντίον του ἀπό τούς ἀναπόφευκτους ἐχθρούς τῆς δράσεως. Ἡ ἔντονη δράση του, ἡ ἀκούραστη ἐνεργητικότητά του καί ἡ ἀσταμάτητη δραστηριότητά του, κινοῦσαν πολλές φορές τόν φθόνο τοῦ διαβόλου καί τῶν ὀργάνων του ἐναντίον του. Δέν ἦταν λίγες οἱ φορές, πού ἡ ἀχαριστία πλήγωνε βαθεῖα τήν εὐαίσθητη καρδιά του· ἀλλά μέ τήν ἀνεξικακία, ἡ ὁποία πάντοτε τόν διέκρινε, συγχωροῦσε τούς σταυρωτές του. Κατεθλίβετο καί ὑπέφερε ψυχικά. Ὑπέμενε, ὅμως, καρτερικά, γιατί πίστευε, ὅτι οἱ ἐπικρίσεις, καί ἂν ἀκόμα εἶναι ἄδικες καί κακόβουλες, ἀποβαίνουν, πολλές φορές, ἐπωφελεῖς, γιατί γίνονται αἰτία καί ἀφορμή αὐτοελέγχου καί ταπεινώσεως σωστικῆς. Γι' αὐτό καί, παρ' ὅλα τά ἐμπόδια καί τίς ἀντιξοότητες, πού συναντοῦσε, ἡ ἀγάπη του γιά τή Μονή τῆς μετανοίας του παρέμενε πάντοτε ἄσβεστη. Γιά τήν πρόοδο τῆς Μονῆς του συνέκλιναν ὅλες του οἱ ἔγνοιες, ὅλες του οἱ δραστηριότητες, ὁλάκερη ἡ ζωή του.

Μεγάλος του καημός, ἦταν νά δεῖ πραγματοποιούμενη τήν ἔκδοση τῶν συγγραμμάτων τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Μονῆς αὐτῆς, ὁσίου πατρός ἡμῶν Νεοφύτου τοῦ Ἐγκλείστου, ἀπό τά διάφορα χειρόγραφα, τά ὁποῖα εὐρίσκονται σέ βιβλιοθήκες τοῦ ἐξωτερικοῦ. Γι' αὐτό καί πρωτοστάτησε, συντονίζοντας τό ἔργο αὐτό, τό ὁποῖο εὐτύχησε νά δεῖ βραβευόμενο ἀπό τήν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. Πράγματι, ὅπως τονίζεται στόν Πρόλογο τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς, στό ἐξάτομο ἔργο «ΟΣΙΟΥ

ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΤΟΥ ΕΓΚΛΕΙΣΤΟΥ. "ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ". Τόμος Α'», ή όλη έκδοτική προσπάθεια διευκολύνθηκε μέ τίς συντονιστικές ενέργειες τοῦ Ἀρχιμανδρίτη Ἀλεξίου Ἐγκλειστριώτη. Ὁ ἴδιος δέ ὁ ἡγούμενος τῆς Μονῆς, Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Χύτρων κ. Λεόντιος, τονίζει στόν δικό του Πρόλογο, ὅτι «κατά τόν προγραμματισμό καί τήν ὁργάνωση τῆς έκδοτικῆς αὐτῆς ἐργασίας ἡ συμβολή τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Μονῆς Ἀρχιμανδρίτου Ἀλεξίου... ὑπῆρξε οὐσιαστική». Δυστυχῶς, ὁ χάροντας τοῦ ἔσθησε καρτέρι καί δέν ἄφησε νά δεῖ ὀλοκληρωμένη καί τή δεύτερη προσπάθεια, πού εἶχε ἀρχίσει καί εὐρίσκεται σέ ἐξέλιξη, γιά μιὰ νέα δεκατριάτομη ἔκδοση τῶν κειμένων τοῦ Ἀγίου Νεοφύτου μέ μεταφράσεις καί σχόλια.

Δέν εὐτύχησε, ἐπίσης, νά δεῖ ἀποπερατωμένο, ὅπως ἤλπιζε καί εὐχόταν, τό παρεκκλήσι τοῦ Ἀγίου Ἐφραίμ, τήν ἀνέγερση τοῦ ὁποῖου μέ τόσο ἐνθουσιασμό εἶχε ἀρχίσει. Ἡ ἀμείλικτη νόσος τοῦ κορωνοϊοῦ (covid-19) τοῦ ἔκοψε τό νῆμα τῆς ζωῆς καί δέν τόν ἄφησε νά ὀλοκληρώσει τό ἔργο αὐτό. Οἱ ἱκεσίες του, ὅμως, πρὸς τόν Ὑψιστο, εἴμαστε βέβαιοι, ὅτι θά εἶναι ἀτέρμονες γιά τήν ἐνίσχυση τοῦ ὑπὸ ἐξέλιξη ἔργου καί ἡ ψυχὴ του θά αἰσθάνεται ὑψιστὴ ἀγαλλίαση, ἐφ' ὅσον θά βλέπει τό ὅλο ἔργο νά πλησιάζει πρὸς τό τέρμα του, γιά τό ὁποῖο τόσο ἐμόχθησε. Γι' αὐτό καί ἐμεῖς, σέ ἔνδειξη τῆς ἀδελφικῆς μας ἀγάπης πρὸς τόν μεταστάντα καί εἰς μνημόσυνον αἰώνιον αὐτοῦ, εἴμαστε ἔτοιμοι, ἂν καί ἡ Ἱερά Σύνοδος τό εὐλογῇ καί ἡ Μονή τοῦ Ἀγίου Νεοφύτου τό ἀποδεχθεῖ, νά προσφέρουμε τό χρηματικό ποσό τῶν ἑκατὸ χιλιάδων εὐρώ, ὡς συμβολή, πρὸς ἀποπεράτωση τοῦ θεάρεστου αὐτοῦ ἔργου.

Ὁ ἀείμνηστος ἀδελφός, Ἀρχιμανδρίτης Ἀλέξιος Ἐγκλειστριώτης, εἶχε ζωντανή τή συνείδηση τῆς εὐθύνης του καί προτιμοῦσε, ἀντὶ τῆς μοιρολατρικῆς νωθρότητας ἢ τῆς ἀνετῆς παθητικότητας, νά ζεῖ μιὰ ὑπεύθυνη ἐνεργητικότητα. Γι' αὐτό καί, μέ τήν ὑπεύθυνη καί δυναμικὴ προσωπικότητά του, ἄφησε βαθειὰ τὰ ἴχνη τῆς παρουσίας του καί τῆς δράσης του στήν Ἱερά Μονή τῆς μετανοίας του. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι ἡ ἀναχώρησή του καί τό κενό, πού ἀφήνει πίσω ἡ ἀπουσία του, θά συντελέσει, ὥστε, τόσο οἱ ἀδελφοί τῆς Μονῆς αὐτῆς, μάλιστα ἰδιαίτερα ὁ ἡγούμενος, τοῦ ὁποῖου ἦταν τό δεξιὸ χέρι, νά συνειδητοποιήσουν τήν ἀξία τοῦ ἀνδρός, τίς πολλές καί μεγάλες ἀρετές του, τήν πολύτιμη προσφορά του.

Ἀλλά δέν τόν οἰστρηλατοῦσε μόνο ἡ συνείδηση τοῦ χρέους πρὸς τή Μονή τῆς μετανοίας του, τόν χαρακτήριζε, ἐπίσης, ἔντονα καί ἡ βαθύτατη πίστη του πρὸς τήν ἀκήρατη ἀλήθεια τῆς Ὁρθοδοξίας, καί ἡ ἀγάπη καί ἀφοσίωσή του πρὸς τήν Ἀγία μας Ἐκκλησία.

Μέ τή χριστοκεντρικὴ ζωὴ του, μέ τή δικαιοσύνη, τήν ἀγάπη καί τίς ἄλλες ἀρετές του, μέ τό ἀκτινοβολοῦν ἀπὸ θεῖες ἀνταύγειες πρόσωπό του, ἔδειχνε καί ἀπεδείκνυε, ὅτι αἰσθανόταν τή μεγάλη τιμὴ, πού τοῦ ἔκαμε ὁ Θεός, νά ἀνήκει στίς

τάξεις τοῦ ἱεροῦ κλήρου τῆς Ὁρθόδοξης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Γι' αὐτό τά ἱερατικά του καθήκοντα τά ἐξεπλήρωνε μέ ἀγάπη καί ζῆλο, καί μέ πίστη καί προθυμία πρὸς ὅλους. Εὐσεβής, φιλόθεος, φιλόχριστος καί φιλακόλουθος, τόν βλέπουμε, καί ὅταν ἀκόμα ἦταν ἀδιάθετος ἢ κουρασμένος, νά στέκεται μέ φόβο Θεοῦ ἐνώπιον τοῦ Θυσιαστηρίου καί νά τελεῖ τό μέγα μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας, τό «φάρμακον αὐτόν τῆς ἀθανασίας», κατὰ τόν Ἅγιο Ἰγνάτιο τόν Θεοφόρο. Ἀγαποῦσε πολύ τήν προσευχή καί διαρκῶς προσευχόταν, καί κατ' ἰδίαν στό μοναχικό κελλί του, ἀλλά καί μέσα στό Καθολικό τῆς Μονῆς του, ὅπου, κατὰ τή διάρκεια τῶν λατρευτικῶν συνάξεων, ὑμνοῦσε μέ τήν καταρτισμένη μουσικά φωνή του καί δοξολογοῦσε τόν Κύριο τῆς δόξας. Ἐδῶ ἐπιβάλλεται νά τονίσουμε, ὅτι ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ἀλέξιος Ἐγκλειστριώτης δέν ἦταν μόνο ἱεουργός τῶν θείων Μυστηρίων θερμός, ἀλλά καί τῆς πατρῶας Βυζαντινῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς ὑπηρέτης ἱκανός. Εὐλαβῆς ἐκτελεστής τῆς ἱερᾶς ὑμνωδίας ἔψαλλε, ὡς ἀνάγκη, ἀνάγκη, ὅχι «βοαῖς ἀτάκτοις», ἀλλά σεμνά καί προσευχητικά, γιά νά μήν εἶχε καί γι' αὐτόν ἐφαρμογή ἢ τοῦ γνωστοῦ τροπαρίου θλιβερή διαπίστωση: «Πολλάκις τήν ὑμνωδίαν ἐκτελῶν εὐρέθην τήν ἀμαρτίαν ἐκπληρῶν, τῇ μέν γλώττῃ ἄσματα φθεγγόμενος, τῇ δέ ψυχῇ ἄτοπα λογιζόμενος...». Μέ τήν ἠδύμολπη, μαλακή, ραφιναρισμένη φωνή του ἔδινε μέ τήν ψαλμωδία του πνευματικές ἀνατάσεις, μεταρσιώνοντας τό ἐκκλησίασμα πρὸς τά οὐράνια σκηνώματα. Ἡ ψαλμωδία του ἀνερχόταν ὡς θυμίαμα εὐῶδες ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ εὐλογητοῦ Κυρίου, βοηθώντας καί τούς πιστούς σέ λατρευτική ἔξαρση.

Ὁ ἀείμνηστος Ἀρχιμανδρίτης Ἀλέξιος Ἐγκλειστριώτης πίστευε, ὅτι ἡ ἔκφραση τοῦ Χριστιανισμοῦ δέν εἶναι ἡ θλίψη, ἡ κατήφεια, ἡ ἔλλειψη καλωσύνης, ἀλλά ἡ ἀγάπη καί, προπαντός, ἡ ἔμπρακτη πρὸς τόν πλησίον ἀγάπη, γιατί γι' αὐτήν τήν ἀγάπη γεννήθηκε καί σταυρώθηκε ὁ θεῖος μας Λυτρωτής. Μέ πνεῦμα εὐαγγελικό καί ζῆλο χριστιανικό ἐγκαλλωπισμένος, αἰσθανόταν, ὅτι ἔπρεπε νά ἐρμηνεύει μέ ἔργα καί ὄχι μέ λόγια τίς ἐντολές τοῦ Χριστοῦ καί τά παραγγέλματα τοῦ Εὐαγγελίου. Οἱ πάντες ὄχι μόνο τή θύρα τῆς οἰκίας του, ἀλλά πολύ περισσότερο τή θύρα τῆς καρδίας του εὕρισκαν ἀνοικτή κάθε στιγμή, ἔτοιμη νά ἀνακουφίσει, νά μαλάξει κάθε πόνο, νά χύσει βάλαμο σέ κάθε πληγή.

Ὁλόκληρος ὁ βίος του, ὡς κληρικοῦ, εἶναι δεῖγμα ἀτελείωτης σειρᾶς συνδρομῆς, βοηθείας, προστασίας καί φιλαλληλίας.

Ἰδιαίτερη, ὅμως, εἶναι ἡ χριστομίμητη συμπάθειά του πρὸς τούς ἀνθρώπους τῆς τρίτης καί τέταρτης ἡλικίας, πρὸς τά λευκασμένα καί κυρτωμένα ἀπό τά χρόνια καί τούς κόπους γηρατειά. Ἡ δράση του ὡς Προέδρου τῆς «Παγκύπριας Ὁμοσπονδίας Συνδέσμων Εὐημερίας Ἡλικιωμένων» θά μείνει παντοτινά δεῖγμα τῆς ἐξαιρετικῆς δυναμικότητος τοῦ ἀνδρός καί τῆς ἔντονης καί καρποφόρας

δραστηριότητάς του.

Ἐδῶ, δέν πρέπει νά παραλείψουμε νά ἐπισημάνουμε, ὅτι, ὡς ἀποκορύφωμα τῶν κοινωνικῶν του ἐνδιαφερόντων, ἦταν καί ἡ ἐπὶ σειράν ἐτῶν ἐπιτυχημένη θητεία του, ὡς Προέδρου τοῦ «Παγκύπριου Συντονιστικοῦ Συμβουλίου Ἐθελοντισμοῦ», ἀφήνοντας ἀνεξίτηλη τή σφραγίδα του.

Φύσει φιλομαθής, ὀξυδερκής καί εὐστροφος, μέ ἐσωτερικές κεραῖες ἰσχυρές, πού συλλαμβάνουν τά μηνύματα τῶν καιρῶν του, ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ἀλέξιος δέν μένει ἀδιάφορος μπροστά στά θρησκευτικά, ἐθνικά, κοινωνικά προβλήματα καί τήν ἀγωνία τῶν καιρῶν μας. Κατά τούς τελευταίους καιρούς, συχνότατα παρενέβαινε μέ ἄρθρα του στά Μέσα Κοινωνικῆς Δικτύωσης, χωρίς νά διστάζει νά παίρνει θέση στά καυτά προβλήματα τῆς ἐποχῆς μας. Τοποθετεῖται μπροστά στά τρέχοντα ζητήματα μέ εὐθύνη καί θάρρος.

Τά ρωμαλέα κείμενά του δείχνουν τήν ἔντονη πνευματική του ζωτικότητα καί φανερώνουν ἓνα μυαλό φωτεινό μέ μνήμη δυνατή καί κρίση ἀδέσμευτη. Διαβάζοντας τούς θησαυρούς αὐτοῦ τοῦ πνεύματός του, ἀνακαλύπτουμε τή δύναμη ἑνός φωτισμένου κληρικοῦ-θεολόγου μέ ἀνοικτούς ὀρίζοντες καί ἄφοβη γνώμη.

Αὐτός ἦταν ὁ ἀπερχόμενος Ἀρχιμανδρίτης Ἀλέξιος Ἐγκλειστριώτης, χωρίς καμία λυρική ὑπερβολή καί χωρίς ὑπέρβαση τοῦ μέτρου, πού ἐμφωλεύουν στούς ἐπικηδεῖους ἐπαίνους. Ἡ βαθειά ταπείνωσή του, ἡ ἀγάπη του πρὸς τούς συνανθρώπους του καί πρὸς τήν ἁγίαν Ὁρθοδοξία, ἡ ἀνυπόκριτη ἱεροπρέπειά του καί ἡ θεολογική του παιδεία, καθώς καί ἡ μαχητική του δεινότητα καί ἡ ἀκαταπόνητη δραστηριότητά του, τόν ἀνέδειξαν φλογερό ἐραστή τῆς πίστεως καί τῆς ἀλήθειας, καί ἐνέπνεε βαθύ σεβασμό καί πρὸς αὐτούς ἀκόμα τούς ἀντιφρονοῦντες πρὸς αὐτόν, σεβασμό, ὁ ὁποῖος ἦταν ἀπαύγασμα τῆς καλοπιστίας του, τῆς φωσφορίζουσας καθαρότητας τῆς συνειδήσεώς του καί τοῦ ἐσωτερικοῦ ψυχικοῦ καί πνευματικοῦ δυναμισμοῦ του.

Θαύμαζα τήν ἀκαταπόνητη ἐργατικότητα του καί τή χριστομίμητη πρὸς τούς ἐνδεεῖς καί τούς πάσχοντες συμπάθειά του. Θαύμαζα τό ἄτυφο τῆς ψυχῆς του, τό ἀπέριττο καί σεμνό τῶν ἐκδηλώσεών του, τήν πηγαία καί ἀνυπόκριτη εὐγένεια καί εἰλικρίνειά του. Τό ὑψηλότατο ἦθος του. Τή γοητεία τοῦ φλογισμένου πνεύματός του, τό ἀνεξίκακο καί μακρόθυμο του χαρακτήρα του. Δηλαδή, ὅλα αὐτά, πού παραμένουν εὔσημα, πού θά συνοδεύουν ἐσαεὶ τή μνήμη του.

Σήμερα, ψάλλοντες ὕμνους ἐξοδίους καί ἐπιταφίους, τόν προπέμπουμε στήν αἰωνιότητα μέ τήν καρδιά πληγωμένη καί πικραμένη, πού τόσο ἀπροσδόκητα τόν

χάνουμε από κοντά μας. Μέ την καρδιά πικραμένη, αλλά όχι απελπισμένη, γιατί ἡμεῖς οἱ χριστιανοί δέν εἴμαστε «ὥσπερ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα» (Α΄ Θεσ. δ΄ 13) καί «ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ» (Ἑφ. β΄ 12). Ὁ ὁποιοσδήποτε θάνατος εἶναι βέβαια σκληρός καί αποτρόπαιος, καί προκαλεῖ ὀδύνη καί δάκρυα, ἀφοῦ καί ὁ Κύριος ἐδάκρυσε γιά τόν θάνατο τοῦ φίλου του Λαζάρου (Ἰω. ια΄ 35). Καί εἶναι πράγματι ὁ θάνατος γεγονός ὀδυνηρό, πού ραγίζει τήν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου, γιατί ὁ χωρισμός τῆς ψυχῆς ἀπό τό σῶμα εἶναι κάτι τό ἀφύσικο καί τό ἀντίθετο πρός τόν πόθο τῆς αἰωνιότητος, πού ἔβαλε ὁ Θεός στόν ἄνθρωπο. Γιατί ὁ Θεός ἔπλασε τόν ἄνθρωπο μέ τή δυνατότητα νά μή γνωρίσει ποτέ τόν θάνατο. Μεσολάβησε ὅμως ἡ ἁμαρτία τῶν πρωτοπλάστων, καί, ἐξ αἰτίας τῆς ἁμαρτίας αὐτῆς, μπῆκε ὁ θάνατος στόν κόσμο: «εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διήλθεν» (Ρωμ. ε΄ 12), τονίζει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, καί «ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν» (Ἑβρ. θ΄ 27).

Ἐμεῖς οἱ χριστιανοί πονοῦμε καί θλιβόμαστε, ὅταν ἀποχωριζόμαστε προσφιλῇ πρόσωπα, ἀλλά δέν πρέπει ποτέ νά περιπίπτουμε σέ ἀπόγνωση καί ἀπελπισία, γιατί ὁ Χριστός, μέ τόν δικό του σταυρικό θάνατο καί τήν Ἀνάστασή του, νίκησε καί κατέργησε τόν θάνατο. Συνέτριψε τό κράτος του καί ἄνοιξε διάπλατα τήν πύλη στήν αἰώνια ζωή. «Ποῦ σου, ἄδη τό νῖκος;» (Α΄ Κορ. ιε΄ 55), ἐρωτᾷ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, γιά νά διακηρύξει πανηγυρικά ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Μηδεὶς φοβείσθω θάνατον· ἡλευθέρωσε γάρ ἡμᾶς ὁ τοῦ Σωτῆρος θάνατος. Ἐσβεσεν αὐτόν, ὑπ’ αὐτοῦ κατεχόμενος. Ἐσκύλευσε τόν ἄδην ὁ κατελθὼν εἰς τόν ἄδην...». Ἀλλά καί αὐτός ὁ ἴδιος ὁ Κύριος, μᾶς βεβαιώνει γιά τήν ἀνάστασι τῶν νεκρῶν: «Ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὁ τόν λόγον μου ἀκούων καί πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καί εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλά μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τήν ζωὴν» (Ἰω. ε΄ 24-25).

Γιά τόν πιστό χριστιανό, επομένως, ὁ θάνατος δέν σημαίνει ὀριστική καταστροφή καί ἀφανισμό, ἐκμηδένιση καί μεταχώρηση στήν ἀνυπαρξία. Τό τραγικό τέλος δέν εἶναι ὀριστικό καί ἀμετάκλητο. Εἶναι μιά παρένθεση, μιά ἀνάπαυλα στή ζωή τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ θάνατος εἶναι τέρμα καί ἀφετηρία μαζί. Τέρμα τῆς προσωρινότητας καί ἀφετηρία τῆς αἰωνιότητας. Τί εἶναι ὁ θάνατος; Ἐρωτᾷ ὁ ἱερός Χρυσόστομος, γιά νά δώσει τήν ἀπάντηση ὁ ἴδιος, ὅτι «θάνατος εἶναι ὅ,τι καί ἡ ἀποβολή τοῦ ἐνδύματος. Ἡ ψυχή, ὡς εἶδος ἐνδύματος, φορεῖ τό σῶμα, τό ὁποῖον ἀποβάλλει διά τοῦ θανάτου ἐπ' ὀλίγον, διά νά τό φορέσῃ πάλιν λαμπρότερον. Ὁ θάνατος εἶναι ταξίδι προσωρινόν, ὕπνος μακρότερος τοῦ συνήθους». Ὅπως ὁ μεταξοσκώληκας, τονίζουν οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, γιά νά γίνῃ πεταλούδα καί νά πετάξῃ ψηλά, πρέπει πρῶτα νά περάσῃ μέσα ἀπό τόν δικό του τάφο, μέσα ἀπό τό κουκούλι (βομβύκιο) του, ἔτσι καί γιά τόν ἄνθρωπο ὁ θάνατος εἶναι σημεῖο ὀριακό, ὡς ἀφετηρία μιᾶς ἄλλης ζωῆς, αὐλῆς καί πνευματικῆς, στήν ἀπεραντοσύνη τῆς αἰωνιότητας.

Κατά τήν ὀρθόδοξη ἐσχατολογία, ἡ ψυχή μας, ὡς ἀθάνατη, ἔνεκα τῆς πνοῆς τοῦ Θεοῦ, δέν περικλείεται στόν τάφο, ἀλλά εὐρίσκεται πλησίον τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι ὁ «Πατήρ τῶν πνευμάτων». Ἀλλά καί τό σῶμα στόν τάφο δέν εἶναι καταδικασμένο στόν αἰώνιο ἀφανισμό. Θά ἀναστηθεῖ καί αὐτό ἔνδοξο καί λαμπρό, ἄφθαρτο καί ἀθάνατο. Ὅπως τονίζει καί ὁ ἴδιος ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, ὁ κόκκος τοῦ σίτου, γιά νά φυτρώσῃ καί νά γίνῃ στάχυς, πρέπει πρῶτα νά ταφεῖ στή γῆ, μέσα στό χῶμα, ἔτσι καί τό ἀνθρώπινο σῶμα πρέπει πρῶτα νά ταφεῖ στό χῶμα καί ὕστερα νά φυτρώσῃ, νά ἀναστηθεῖ μέ νέες πνευματικές καί ἄφθαρτες ιδιότητες (Ἰω. ιβ' 24). Ἄς ἀφήσουμε, λοιπόν, νά καταπραῦνθεῖ καί νά καταπαύσῃ ἡ λύπη μας, γιατί ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ἀλέξιος Ἐγκλειστριώτης, ὁ Ἀλέξιος μας, δέν πέθανε, ἀλλά κοιμᾶται. Ἡ ψυχή του, πού εἶναι ἀθάνατη, ἐξ αἰτίας τῆς πνοῆς τοῦ Θεοῦ, ἐξακολουθεῖ νά ζεῖ καί νά εὐρίσκεται τώρα στό βασίλειο τῶν ζώντων, περιμένοντας τήν ἡμέρα, πού θά ἡγήσουν οἱ ἀγγελικές σάλπιγγες, γιά νά ἐπανασυνδεθεῖ μέ τό σῶμα καί νά τό ἀναστήσῃ καί αὐτό. Ἡ ψυχή του ταξιδεύει σήμερα ὄχι γιά τόπο ἄγνωστο, χωρίς ἐλπίδα. Θά πάει σέ τόπο φιλόξενο, ὅπου θά τήν περιμένουν μέ λαχτάρα νά τήν ὑποδεχθοῦν μυριάδες φωτεινῶν πνευμάτων. Ἐκεῖ θά τόν ὑποδεχθεῖ καί ἡ μάνα μας, πού δέν πρόλαβε καλά-καλά νά τή γνωρίσει. Ἐκεῖ θά βρεῖ καί τόν πατέρα μας καί τά δύο ἀδέλφια μας, πού προαπῆλθαν. Ὅλοι τους, εἶμαι βέβαιος, ὅτι μέ ἀγαλλόμενη τήν ψυχή ἤδη τόν ἔχουν ὑποδεχθεῖ.

Ἀγαπημένε μου ἀδελφέ Ἀλέξιε,

Σέ θρηνῶ, καί μέ τούς πτωχοῦς μου λόγους, ἐκ μέρους ὅλης τῆς οἰκογένειας, σέ ἀποχαιρετῶ. Ἡ οἰκογένειά σου, ἐμεῖς τά ἀδέλφια σου, τά ξαδέλφια σου, οἱ

συγγενεῖς σου, οἱ φίλοι σου, οἱ γνωστοί σου, καί ἰδιαίτερα ὁ Ἡγούμενος καί οἱ συμμαναστές τῆς Μονῆς τῆς μετανοίας σου σέ ἀποχαιρετοῦμε σήμερα μέ πόνο ψυχῆς, καί σοῦ προσφέρουμε τήν αὖρα τῆς ἀγάπης μας καί τῆς στοργῆς μας.

Πεφιλημένε μου ἀδελφέ,

Κλίνω εὐλαβικά τό γόνυ τῆς ψυχῆς μου μπροστά στό φέρετρό σου καί ραίνω τή σεπτή σορό σου μέ τά εἰλικρινῆ τῆς ἀγάπης μου δάκρυα. Σ' αὐτή ἐδῶ τή ζωή, γοήτευσες τίς ψυχές μας μέ τήν ωραιότητα τῆς δικῆς σου ψυχῆς. Τώρα σέ ὁραματιζόμαστε καί στήν ἄλλη ζωή μεταξύ τῶν καθαρῶν πνευμάτων, ἐκλεκτόν καί ἀγαπητόν τοῦ Θεοῦ καί ἄξιο λειτουργό τοῦ οὐρανίου Θυσιαστηρίου.

Ὁ Κύριος τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου, ἀλλά καί τῆς Ἀναστάσεως, σέ κάλεσε κοντά του, γιά νά σέ ἀναπαύσει ἀπό τούς κόπους σου καί νά ἀμείψει τόν πλήρη θυσιῶν πολυτάραχο βίο σου.

Εὐχόμαστε ὁ Νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας Χριστός νά ἀναπαύσει τήν ψυχή σου «ἐν Χώρᾳ Ζώντων καί ἐν σκηναῖς δικαίων». Αἰωνία σου ἡ μνήμη ἀξιομακάριστε καί ἀείμνηστε ἀδελφέ μου. Ἄς εἶσαι ἀναπαυμένος στούς κόλπους τοῦ Ὑψίστου.